

[J. Chr. Jensen.]

gevel nu Anledning til at gøre nogle Bemærkninger til det, der allerede er sagt.

Det ærede Medlem Hr. Slesbager, som talte paa Venstres Vegne, sagde, at i Provinserne, hvor Restriktionerne er ophørt, havde Aagerlovgivningen hindret en ublu Lejestigning. Og det ærede Medlem, der talte for det konservative Folkeparti, det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt, sagde, at saa vidt *han* vidste, havde Bortfaldet af Restriktionerne i Provinserne ikke medført Ulemper, og det ærede Medlem nævnte som en Modsætning til Lejestigning, at Lejen i en Butik i Kongensgade i Odense, hvor Lejeren tidligere havde betalt 6 000 Kr., nu var nede paa 4 000 Kr. Det er jo ikke noget som helst Bevis for noget som helst, for det kan jo være, at denne Butiksleje har været jobbet op til en meningsløs Højde, saa at man nu for at faa en Forretning til at eksistere i Butikken saa sig nødsaget til at nedsætte Lejen.

Det ærede Medlem fremførte som Bevis paa, hvor tolerant man havde været i Odense, at nogle Boligforeninger havde nedsat Lejen med 10 pCt. Det er imidlertid sikkert rigtigt, som den højtærede Minister nys sagde, at dette ikke skyldes andre Forhold end, at disse Boligforeninger i Henhold til § 5 har faaet nogle Lempelser, hvilket saa har bevirket denne Nedsættelse. I øvrigt var det jo en tynd Argumentation, ganske utilstrækkelig til at bevise, hvilke Ulykker Restriktionens Ophør i Provinsen har medført.

Det ærede Medlem sagde yderligere, at Huslejen naturligvis er højere i Dag end i 1913, men kom ikke nærmere ind derpaa — det var sikkert ogsaa klogt. — og det ærede Medlem tilføjede, at det var begrundet i almindelig Varestigning og Arbejdsløsn.

Jeg vil gerne sige til begge de ærede Ordførere, at der er vel ikke lavet Revolution i Provinsbyerne, fordi Huslejeloven ophørte, men den store Lejerebefolkning har dog faaet en Stigning i Huslejen paa ca. 100 pCt. Mere kunde Aagerlovgivningen dog altsaa ikke beskytte Lejerne, end at Lejestigningen blev ca. 100 pCt. Siden Udgangen af 1928 er Lejestigningen i de Provinsbyer, der var inde under Lovgivningen, kommet op paa 102 Mill. Kr., altsaa en Lejestigning i disse Provinsbyer paa ca. 50 Mill. Kr. hvert Aar.

Jeg ved naturligvis ikke, om man vil kalde det en Ulykke. Men naar man ser paa, fra hvem disse Penge kommer, kan man meget let forstaa, at Lejestigningen har voldt baade Nød og Smerte og Tilbageflytning til meget ringere Lejligheder eller fortsat Be-

boelse i Lejligheder, Lysthuse, Skure, som det langtfra er Mennesker værdigt at bo i. Altsaa, saa mange Ulykker medførte da denne Restriktions Bortfald.

Naar saa det ærede Medlem udtalte til Slut, at han vilde være med til at varetage Lejernes og Ejernes Interesse, synes der ikke af hans Ord at være meget tilovers for Lejerne, men alligevel øjner jeg ligesom den højtærede Minister i disse Ordførelser en Forhandlingsvenlighed, som jeg vil haabe vil føre til et forsvarligt Resultat.

Lovforslaget omfatter i mindre væsentlig Grad Provinserne, men angaar væsentlig Hovedstaden. Hvis vi ser, hvordan Forholdene her har udviklet sig, tror jeg, at man tør sige, at en fortsat Huslejeloggivning under en eller anden Form er særdeles paakrævet, og at det vilde være fuldkommen uforvarsomt at lade Forholdet blive frit, fordi der vil ske Ulykker af en Art, som ingen i Øjeblikket kan overse, men det er givet, at de vil ske.

Det foreliggende Lovforslag vil jeg betegne som meget moderat, og jeg tror, at store Dele af Husejerne her i Storkøbenhavn i deres Inderste er tilfredse med Lovforslaget. Det Hyl, der kommer fra visse Grundejerkredse, skal man ikke og kan man ikke tage Hensyn til, for det er netop disse Kredse af Grundejerne, som Lejerne frygter, og det er netop dem, der skal lovgives for.

Ser man paa den Huslejeloggivning, som gjaldt baade i Provinserne før 1925 og gælder her i København indtil Udgangen af April næste Aar, vil man i Almindelighed se, at Husejerne intet har at beklage sig over, i Særdeleshed ikke med Hensyn til den Lejestigning, som trods Restriktioner alligevel er blevet Husejerne til Del.

Lejen er her i København steget fra 1914 til i Dag med 60 pCt. Og dertil kommer en Række Fordele, som Husejerne har haft paa Grund af Boligmangelen. For det første den, at de har haft alt udlejet; for det andet den, som for øvrigt er nævnt af mit Partis Ordfører, at Vedligeholdelsen i en meget stor Grad er overvæltet paa Lejerne; og endelig kommer det, som er Hovedsagen, og det, som gør den store Huslejestigning til en Meningsløshed, at Husejerne ikke har haft nogen som helst yderligere Udgift paa den store Post, enhver Husejer har, nemlig Terminsydelserne.

Husejerne har ikke ydet Obligations-ejerne noget som helst; Husejerne betaler i Dag ikke mere end nøjagtigt det samme for de samme Laan, som de havde i 1914.